

Виноградни Імениї

Серце подільської вишивки

Після навчання у Львівському державному училищі прикладного мистецтва ім. І.Труша мені пощастило розпочати свій професійний шлях художника в серці подільської вишивки – селі Клембівка, що на Вінниччині, в артілі «Жіноча праця».

Це незвичайне підприємство було тим художнім центром, який беріг, плекав мистецтво подільської народної вишивки, найяскравішим проявом якої є клембівська.

Талановиті майстрині прославили своїми бездоганними та витонченими вишиванками рідне село на увесь світ. Одну з таких вишиванок маю і я. Ніби проста, але елегантна, з високохудожньою технікою виконання, сорочка зачаровує з першого погляду. Ажурності та легкості надають їй так звані «прозорі» техніки, притаманні саме клембівській вишивці: на тонкому, мов павутинка, маркізеті білою та золотавою нитками виведено орнамент, в якому мережка зі швами поверхневого шиття «штапівка» поєднується зі складним «виколом».

На Поділлі такі сорочки – вишиті гладдю білими і жовтими, кольору стиглого жита, нитками, вважаються урочистими. Тож і моя вишиванка оздоблена особливо ретельно і виразно: клембівські майстрині доклали вміння і талант, щоб вона була напрочуд гарною і неповторною.

Дивлячись на вишиванку, розумію, що у спадок від народних майстринь дістався цінний скарб – справжній твір мистецтва.

**Марія Шнайдер-Сенюк, заслужений художник України,
член Національної спілки художників України**

Золотава Мавка

Вже не один рік працюю вчителем трудового навчання в загальноосвітній школі №55 м. Херсона. Окрім того, люблю рукоділля, цікавлюсь різними техніками і видами декоративно-прикладного мистецтва. Минулого року разом з учнями зробили незвичайну проектну роботу: і хлопчики, і дівчатка пошили і вишили для себе вишиваночки.

А цього року школа брала участь в акції «Подаруй вишиванку» і ми разом зі старшокласниками для дітей-сиріт створили кілька стилізованих сорочок. Коли ж надійшло свято вишиванки, то виявилось, що у мене – майстрині-рукодільниці, нічого вдягнути. І стало незручно і ніяково, адже вмю і шити, і вишивати. Тому й поставила перед собою мету – створити вишиванку: незвичайну, стильну, оригінальну. Таку, якої немає ні в кого. Довго вивчала в Інтернеті орнаменти традиційних вишиванок різних регіонів, вибирала малюнок, кольори, тканину. Ознайомила з тенденціями моди і вирішила, що пошю сукню сучасного крою. Тканину для неї купила з натурального льону, цікавого трав'яного кольору із золотавим напиленням. Візерунок вишивки розробила за своїм задумом: варіантів було безліч, але зупинилась на улюблених трояндах – ніжних, жіночних, лагідних. Нитки теж підбрала незвичайного забарвлення: бузково-фіолетові, рожево-попелясті, фуксії. Так як кортіло якомога швидше побачити задумане наяву, то і робота ладилась, і вишивалось, хоч і в складній техніці рахункової гладі, із задоволенням. Результат перевершив всі сподівання – оригінальна, сучасна, модна вишита сукня.

Поліна Кізенко, вчитель трудового навчання

ЗОШ №55 м. Херсона

Символ оновлення України

Рік тому на день народження я отримала вишивану льняну сорочку з гарним барвистим візерунком. Моя вишиванка – чудова! Й не стільки тому, що вона надзвичайно красива, скільки тому, що подарована вона мені справжніми друзями у знаковому місці – у етнокомплексі “Українське село”, що під Києвом.

Саме там за традицією ІСАР “Єднання” збирає керівників та активістів фондів громад України. Ми разом шукаємо відповіді на непрості питання сьогодення громад, будуємо майбутнє, ділимося успішними практиками... словом – єднаємося у творенні добрих

справ! У нас є чудова приказка: хочеш йти швидко, йди один, а хочеш йти далеко, йди разом. Ми йдемо разом ! Це – саме те, чого сьогодні бракує українцям.

Українська вишита сорочка здавна в Україні служила і прикрасою, і оберегом: у дуже давні сильні символи вишивки наші предки закладали певний зміст. На моїй сорочці – ружі, які означають безперервний сонячний рух з вічним оновленням. Оновлення Україні, миру я хочу більш за все, тож разом з друзями зі всієї країни, разом з херсонцями, насамперед, робитиму все для того, щоб оновлення відбулося!

**Лариса Польська, голова Фонду громади
міста Херсон «Захист»**

Люблю вишиванки

Українська вишиванка - це така річ, яка зараз є у кожного вдома, це символ патріотичності для кожної людини нашої країни. Її вдягають на всі державні свята. Я не знаю жодну країну в світі, де б так любили і поважали свій національний одяг. Вважаю, що кожна людина, яка придбала і носить вишиванку, повинна робити це свідомо, з почуттям гордості за свою країну і свій народ.

В мене ж кілька вишиванок: перша з'явилась десь у 2012 році. Одна колежанка зі Львова мені сказала: «Щоб виглядати святково на будь-яке свято, треба просто вдягнути вишиванку - і ти вже красень!».

Я її послухала, але не надала тому значення. І лише згодом зрозуміла глибину і символічність її слів. Помітила, що коли я вдягаю цю вишивану красу, то на всіх світлинах у мене навіть обличчя інше: гарне, світле, яскраве, привітне - дуже святковий образ виходить!

Другу вишиванку мені привіз знайомий із Закарпаття, бо дуже хотілось мати вишиту сорочку іншого регіону нашої країни, адже за малюнком і візерунком на вишиванках можна навіть визначити з якого вона міста чи села.

Вишиванки бувають різні: кольорові або однотонні, вишиті гладдю або хрестиком, бавовняні чи лляні - усі вони мені дуже подобаються, бо такі гарні та самобутні!

Я гадаю, що це не остання вишиванка в моїй колекції і найближчим часом я поповню свій гардероб ще не одною!

Ірина Сергєєва, народна майстриня

Вишиванка як символ єднання родини

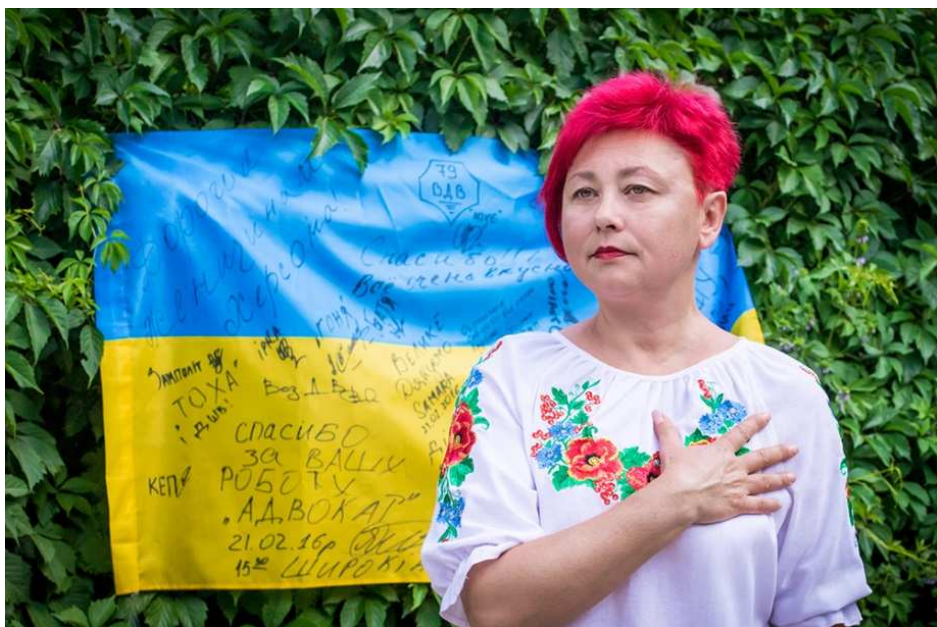
Скільки себе пам'ятаю, завжди бачила маму і бабусю з голкою та кольоровими нитками. У нашій родині всі жінки вміють вишивати: хто хрестиком, хто гладдю. І не лише сорочки, а й подушки, рушники, картини. Навіть моя маленька донька вже пробує вишивати.

А ще, бабуся від своєї бабусі зберегла знання про значення кольорів та візерунків. Завдяки ним вишитий одяг може стати оберегом. З покоління в покоління передаються в нашій родині старовинні рушники XIX століття. Цікаво, що на них досі не поблідли кольори.

У мене кілька вишиванок. Навіть, є найперша, яку мені вишила бабуся, коли вперше побачила. А ось улюблену сорочку подарували мені на родинній зустрічі, котра відбулася за кордоном. Там я познайомилася з далекою гілкою моєї сім'ї у складний для України час. Подарували на знак того, що ми - українці, що ми - родина, незалежно від того, де ми живемо і як далеко один від одного. Ця вишиванка об'єднала мою родину, вона мені дорога, як згадка.

Олена Протопопова, журналіст ТРК «Скіфія»

Життєве кредо на вишиванці

Ще до відомих подій в моєму гардеробі вже було кілька вишиванок. Всі вони не придбані в магазині, а вишиті на замовлення майстринями нашого міста. Таких орнаментів, сполучення символів та кольорів, які я собі уявляла, чого б прагнула моя душа, в продажу не було.

В українському стилі, з дотриманням традицій і звичаїв нашого народу, відбувся і другий день весілля моєї доньки. Молодята вразили всіх своїми незвичайним вбранням, пошитим відомими майстринями. У вишивці враховувались значення та символіка і кольору, і рослинного орнаменту. Сорочка нареченого – в

колосках пшениці, блакитних волошках та гілочках дуба, а сукня нареченої – уквітчана кетягами калини, маками і ромашками – всім, чим багата наша українська земля, вся її кольорова палітра.

Ось так я, як мама, мовою кольору, візерунка і орнаменту увічнила свої побажання дітям на все життя.

Що ж стосується моєї вишиванки, то її прикрашають троянди і маки – символи любові, милосердя та вічної пам'яті роду... А це, вважаю, повністю розкриває суть мого життя.

Наталя Бреус, волонтер, член волонтерської спілки

«Ангели Добра»

Вишита молитва

З дитячих років мене приваблювали звичаї і традиції українського народу, захоплювала його культура, мистецтво. Тому я завжди плекала нашу солов'їну мову, із захопленням вишивала серветки, рушники, наволочки, інше. Дарувала ці речі найріднішим людям, бо вкладала у них часточку своєї душі. Вважала, що ділюся власним скарбом.

Коли Росія принесла на нашу землю війну, я вирішила носити вишиту сорочку, щоб стверджувати українство на Херсонщині, яку дуже прагнули захопити вороги.

Готуючись до Дня вишиванки, захотіла загаптувати собі нову сорочку. Довго омріявала, якою вона має бути. Врешті, обрала синьо-жовті кольори. Вони символізують наш Прапор, а ще батьківську і материнську енергії – сонячну і водну!

Візерунок підсилює ці значення! Восьмикутна квітка, або розетка, позначає Сонце, а ще її називають Зіркою Матері!

Хвилясті лінії, зигзаги, пов'язують із водою, а хрест – це також символ Сонця і Творця!

Отже, з допомогою нитки та голки я вишила своєрідну молитву, в якій прошу миру і добробуту українській землі, зупинення військової агресії та кровопролиття на сході України, благословення всім нашим дітям!

Ірина Євстаф'єва, журналіст, редактор обласного радіо

Майстриня за покликом душі

Маленькою дівчинкою у мами та бабуні навчилася я вишивати, а краса і любов до природи, фантазія і натхнення надихали творити на полотні. З тих пір не розлучаюсь з голкою та нитками: і тоді, як приїхала з рідної Вінниччини та почала працювати ткалею на Херсонському бавовняному комбінаті, і коли служила телефоністкою обласного управління внутрішніх справ, а, тим паче, тепер – на пенсії. І завжди вишиванка, як і українська мова – невід’ємна частина мого життя. На виставках, фестивалях завжди прагну порадувати шанувальників прекрасного новими, незвичайними, вишуканими роботами...

Пишаюсь тим, що саме мій вишитий рушник делегація офіцерів від МВС України, під час паломництва до французького міста Лурд, урочисто вручила Папі Римському Іоанну Павлу II з нагоди його 82-річчя.

Особливо люблю квіти: і в житті, і у вишивці. Вони у мене всюди: на подушках, на рушниках, на вишиванках... А ще постійно експериментую: і в орнаментах, і в кольоровій палітрі, поєдную, здавалось, не сумісні кольори. Нові творіння виглядають стильно, сучасно, креативно. Окрім того, більшість своїх робіт прикрашаю бахромою з китицями. Це мій винахід, своєрідна родзинка, моє бачення. Для себе ж вишиванку прикрасила простими волошками. Адже вони символізують життя, ніжну і тонку душевну красу, скромність і привітність. Так коротко, тонко і влучно!

Антоніна Теленчак, народна майстриня

Зберігаю вишиванки для онуків

Свою вишиванку я придбала в Херсоні на бульварі Мирному. Цим вона для мене особливо цінна, бо робила її херсонська майстриня. Не пам'ятаю, як її звуть, але відчуваю, що творила вона з гарним настроєм та добрими побажаннями, а це важливо. Там же я замовляла вишиванки дітям і чоловікові. І зараз я впізнаю на людях саме херсонські сорочки – вони водночас і прості, і особливі, і дуже якісь рідні.

Років сім тому ми вирішили зробити родинне фото в ательє. П'ятеро людей у вишиванках і джинсах дуже здивували молодого фотографа, адже тоді на вишиванки в Херсоні ще не було моди. Перший раз до першого класу кожен з наших трьох дітей теж йшов у вишиванці, чим дуже вирізнявся серед однокласників. На них дивилися інші і з кожним роком школярів у вишитих сорочках ставало більше. Ну, а останні три роки, після Майдану, це вже стало модно.

Діти ростуть, але вишивані сорочки, що стали замалими, я нікому не віддаю. Зберігаю для їхніх дітей. У мене не було таких реліквій, а у них - будуть. Вишиванка – така містична річ, у візерунках заковано стільки значень, що ми навіть не уявляємо. Зараз хтось носить їх від щирого серця, хтось – тому, що зобов'язує посада. Проте, наявність вишиванки не робить патріотом, так само, як і хрестик на шиї не робить людину віруючою. Головне завжди те, що в душі. Але я ще ніколи не зустрічала людину, якій би вишиванка не пасувала. Це просто красиво!

**Олена Ваніна, журналіст, кореспондент ТСН «1+1»
у Херсонській області**

Вишиванка, що зігріває душу

Що для мене вишиванка? Це душа українського народу, її біль і радість, горе, муки, страждання, журба, і поряд світла любов, надія, безмежна віра і кохання! Вишиванка – це оберіг, який охороняє і оберігає українців і Україну від лихих людей, від злого ока, від неправди, від загину!

Мою вишиванку подарувала мені подруга. Коли я її вдягаю, я одразу згадую свою бабусю Ганю. Вона дуже гарно вишивала. Вечорами, або в непогоду, ми дітьми сідали біля неї, і вона розповідала нам про свою молодість, голодомор, війну, традиції і обряди, народні звичаї. Бабуся хоч і закінчила три класи, але перечитала всі книги нашої сільської бібліотеки. Як же вона цікаво розповідала.... Мені її дуже не вистачає. Тому мені у вишиванці завжди затишно і на душі тепло, немов у обіймах улюбленої бабусі.

**Наталя Возаловська, керівник Центру допомоги
учасникам АТО при Херсонській обласній
державній адміністрації**

Вишиванка – це стан душі українця

Коли в мене запитали: «Що для тебе означає вишиванка?», я, не роздумуючи, відповіла: «Гарне платтячко, модна, стильна одежина – щось модненьке!».

Але згодом, ідучи вулицею у вишиванці, і крізь окуляри помічаючи зацікавлені погляди перехожих, зрозуміла, що вишиванка – це дещо більше.

Вишиванка – це річ, яка ніколи не вийде із моди. Вишиванка – це те, що допомагає ідентифікувати українця в будь-якому куточку світу. Вишиванка – це стан душі українців. Я пишаюсь тим, що я – українка і дуже люблю свою вишиванку.

**Оксана Прилуцька, лікар жіночої консультації
Херсонської міської клінічної лікарні ім. А. і О.Тропіних**

Закодований у вишиванці Всесвіт

Для мене вишиванка – це ідентифікація моєї гордої приналежності до української нації, це буяння пишної краси неповторно прекрасної української землі, це мій оберіг, це моє свято і моя журба, це моя найчарівніша мова. Це я – українка.

Вишивка – дуже давні символи, у зображення яких наші предки закладали певний зміст. Основні кольори – червоний і чорний. Через цю просту та водночас геніальну систему знаків – квадратиків, хрестиків, гілочок – розкривається ставлення українця до таких філософських категорій, як Всесвіт, життя на Землі, народження, смерть, осмислення свого місця

та покликання. Освячений та оспіваний цей оберіг:

Два кольори мої, два кольори:

Червоне – то любов, а чорне – то журба.

Свою улюблену сорочку-вишиванку я придбала 10 років тому на Сорочинському ярмарку. Обирала душею. Сподобалася найбільше сорочка з орнаментом «зірки». Розкидані по сорочці зірки і зібрані в геометричний орнамент – це уявлення про структуру Всесвіту, що вже є не хаотичним і безладним, а упорядкованим і гармонійним. І знову засіяним, щоб нести нові і нові паростки життя у далекі світи. Зоряне небо, зоряна сорочка. Космічна сорочка України. Ось він, Всесвіт і людина в ньому. Лад. Одягаєш цю сорочку і відчуваєш: я – частина дивосвіту.

**Любов Гаражій, голова Таврійської фундації (ОВУД),
член Національної спілки журналістів України**

Вишиванка дарує гармонію

Вишиванка...Це захист через ніжність.
Це мужність в кротості й красі...
Ця сорочка - це погляд в вічність
Через інколи забуті нами віки...

Шпиченко Олександра

Вишиваний одяг у нашому житті супроводжував нас з самого дитинства: наші бабусі гарно співали і часто їх запрошували співати в народний хор, який завжди запам'ятовувався добрими піснями і гарними вишиванками.

Ось так почалося захоплення традиціями та культурою нашого народу. А наші сорочки – це подарунок. вони дуже подобаються нам. У них переважають чорний, червоний та білий кольори, що символізують переплетіння доброго та поганого в нашому житті. Всі візерунки на них авторські, вишиті вручну.

Не так часто носимо вишиванки, тільки на деякі свята, але завжди це дуже гарно, адже вишиванка привносить до образу кожної дівчини жіночності і гармонії.

Сподіваємось, що надалі ми будемо вдягати вишиванки частіше і підтримувати традицію, котра пройшла через століття.

**Олександра і Антоніна Шпиченко,
майстри спорту України з веслування на байдарках і каное, багаторазові
чемпіонки України, студентки факультету програмної інженерії ХНТУ**

У пошуках мрії

Завжди мріяла про вишиванку, але так склалося, що мрія моя збулася зовсім недавно. Хотілося не просто сорочку, а таку, щоб ні в кого не було. Примхливість ж бо в крові кожної українки!

Шукаючи у багатьох крамницях вишиванку, я шукала теплоту, яка, знаєте, буває в рідному селі, коли ненька, тричі перехрестивши, проводить тебе в далеку дорогу... Шукала річ, яка захищає від всього лихого, і пасує навіть не обличчю чи статури, просто вона за характером – твоя!

Свою сорочку-мрію впізнала із сотень неймовірно красивих вишиванок. Вона терпляче чекала на мене на Косівському ярмарку – відома на всю Україну місцина в Івано-Франківській області, де продають шедеври народних майстрів. І треба ж було так статися, щоб доля у робочих справах закинула мене саме на Прикарпаття – чудовий край, в який не закохатися з першого погляду не можливо!

Пройшовши увесь ярмарок, повернулася туди, де в душу мою запала вона: з високими манжетами, веселковою палітрою на гуцульському орнаменті, як згодом дізналася в місцевому музеї народного мистецтва. Заквітчані ромби, вишиті хрестиком, – в них ніби переплелися дух Карпат і завзята вдача горян. А мені ж самій це таке близьке: знаю, що пращури бури із лемків – жили у гірських селах і, за словами бабусі, дуже вже схожа я на той рід, і зовні, і характером. Отак відшукала я свою вишиванку, яку як одягла, то наче на мені вона й була.

І ви свою шукайте – українське серце підкаже!

**Марина Савченко, журналіст, власний кореспондент
«Телеканалу новин 24»**

Родинний оберіг

У моїй родині вишиваний одяг шанують та дуже люблять. Ми вдягаємо його на свята, або на родинні прогулянки. В дитинстві в мене була вишита сорочка, тож й своїх донечок я з найменших років я одягала у вишиванки. Старша донька часто одягає вишиту сукню на навчання, а молодша дуже полюбляє в своїй вишиваночці не тільки гуляти, а й співати та танцювати!

Наші з чоловіком вишиванки парні, ми спеціально придбали їх у Львові. Вони виконані в однаковій кольоровій гаммі зі схожою вишивкою, що символізує гармонію у подружніх відносинах. А для донечок обрали традиційні узори вишиванок, які їх оберігають та вишиті руками майстринь на «щастя і долю, життя і волю».

Кажуть, що вишиванка – це окраса для тіла і оберіг для душі, тож наші вишиванки оберігають родину, прикрашають та радують кожного разу, як ми їх вдягаємо.

Тетяна Дубовалова, перукар-стиліст

Символ любові до рідного краю

Свити, кожухи, сорочки... З раннього дитинства я обожнювала українське національне вбрання. Яка ж гарна жінка у вишитій сукні, чи чоловік у шароварах та сорочці! Ще я дуже любила свята, на які виступаючі вбирались в народний одяг. Навіть кінофільми старі дивилась, де файні українські жінки одягнені у вишиванки, що вже говорити про книги з історії, культурології, народознавства...

Що значить для мене вишита сорочка? Улюблене вбрання, яке хочеться одягати щодня...

Символ рідного народу, моїх прапрабатьків... Оберіг, який захищає від зла та уособлює в собі чарівність, красу, витонченість, неповторність, патріотичність...

Чому мій вибір впав саме на цю вишиванку? Придбала її, навіть не знаючи, що зображення маку – жіночий символ чистоти та дівочої вроди. До того ж у період Античності мак вважали символом родючості. Та все ж таки, вишиванка для мене не просто елемент народного одягу, а символ любові до батьківської хати, любого серцю краю, рідної держави...

**Альона Мовчан, громадська активістка,
студентка Херсонського державного аграрного університету,
член Херсонського обласного осередку Всеукраїнської молодіжної
громадської організації «Молода Просвіта»**

Вишиванка – наша гордість

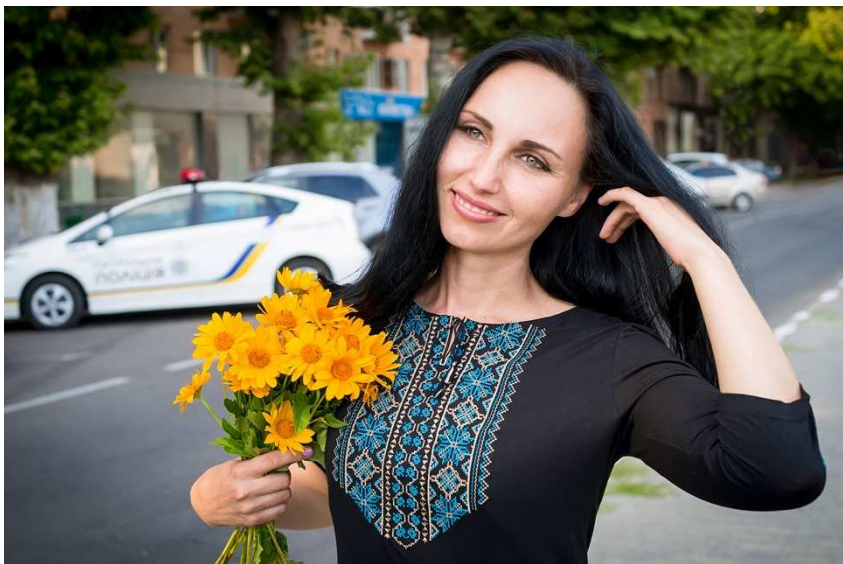

Для мене вишиванка - це не тільки вбрання, що підкреслює жіночність та своєрідність української культури. Це жіночий оберіг, що об'єднує і несе в собі духовне багатство нації. А орнаменти на вишиванці є символом родової пам'яті українства, і, як зараз поширено називати, кодом нації. Він розкриває сутність українців, оберігає нас, нашу державу, об'єднує наше минуле та майбутнє.

Свою улюблену вишиту сукню я придбала в місті Трускавець Львівської області. Це авторський рукотворний виріб, який я знайшла в галереї вишитого одягу. Згодна з тим, що патріотизм треба проявляти не зовні, а мати в душі. Але вдягаючи вишиванки, ми відчуваємося більш гордими і можемо заявити всім навколо – ми українці і цим пишаємося!

Марина Чернишова, депутат Херсонської обласної ради

Щастя народитися українкою

На фотосесію для патріотичного проекту я одягла звичайну вишиванку. Вона не має художньої цінності, але це й неважливо. Для мене будь-яка вишиванка – то особливий одяг, який підкреслює щастя народитися українкою.

Так вже склалася моя доля, що в Херсон, це чудове південне місто, мене привела війна. До відомих подій у нашій країні я жила неподалік Дебальцевого на Донеччині і навіть у найстрашнішому сні не могла собі уявити, що незабаром моя мала батьківщина опиниться у вогні... Але життя невблаганне і настав момент, коли довелося негайно приймати рішення – залишатися на місці чи їхати? Обстріли ставали все частішими і тривалішими. Я належу до людей, які не можуть зраджувати Вітчизні. То ж, зібрала десятирічну доньку і поїхала на мирний південь, щоб розпочати нове життя.

Чесно кажучи, тоді я й гадки не мала, який подарунок приготувала мені доля в тому далекому, незвіданому Херсоні. Але якось на очі потрапило оголошення: «триває набір до Національної поліції в Херсоні». Я ще не знала напевно, навіщо мені це треба, але пішла й написала заяву. І не пожалкувала! Зараз я чітко усвідомлюю: прийшла в поліцію, щоб змінити не лише власне життя, а змінити Україну! Ось, чому вишиванка має для мене особливе значення.

Тетяна Нейвірт, лейтенант патрульної поліції м.Херсон

Вишиванка надихає співати

Це особлива річ у моєму гардеробі я її дуже бережу. Вишиванку подарувала моя хрещена мати, заслужена артистка України Любов Калюжна. То був мій День народження і з того часу ця неймовірно гарна, вишита рожевим, білим і зеленим бісером сорочка, навіки стала моїм оберегом. А вишила її Марія Продан, вдвічі приємніше, що ношу я річ, створену руками майстрині, яка мешкає на Херсонщині. Це просто величезного таланту і шляхетної душі жінка. Знаєте, неймовірна краса живе в серці людини, яка щиро любить свою країну,

а майстерністю, даром Божим щодня радує всіх, хто навколо неї. Любов і патріотизм майстрині виливаються на тканині, у чарівних малюнках, створених за покликом серця. І от одна з них надихає й мене, надихає співати, нести людям задоволення, а ще – зігріває душу.

За час свого сценічного життя я одягала різні костюми, серед них були і вишиванки. Але ця – особлива і її, ніби коштовну прикрасу, я одягаю лише на великі свята чи важливі події. Адже вишиванка – це святе для кожного українця, особливо, для жінки - матері, берегині роду.

**Ружена Рубльова, заслужена артистка України,
актриса Херсонського обласного академічного
музично-драматичного театру ім. М.Куліша**